

Met domotica haalt u meer gemak, comfort en veiligheid in huis

U leest het steeds vaker in kranten en tijdschriften: domotica heeft de toekomst. Het is dé manier om meer comfort, gemak en veiligheid in uw woning te krijgen. De zorgsector loopt voorop als het om domotica - ook wel 'slim wonen' genoemd - gaat: daar zijn al heel wat systemen toegepast waardoor de veiligheid en het gemak van bewoners en verzorgers wordt vergroot. Maar ook voor de verwende woonconsument biedt domotica heel wat mogelijkheden. Meer dan u denkt!

Domotica is een samentrekking van de woorden 'domus' (huis) en - een deel van - 'elektronica'. Domotica wordt dan ook wel 'huisautomatisering' genoemd. Deskundigen denken dat over vijf jaar vrijwel iedere woning zal worden uitgerust met een slim afwerkingsniveau. Dat heeft vooral te maken met de opmars van ict en multimedia, want die ontwikkelingen stellen hoge eisen aan de voorzieningen in uw woning. Een paar simpele stopcontacten en een telefoonaansluiting volstaan nu al meestal niet meer en over een paar jaar zou - als er niets verandert aan de voorzieningen in uw woning - uw hele huis vol liggen met kabels en allerlei apparatuur. Dat wilt u niet; tijd dus voor domotica! In dit artikel besteden we aandacht aan een aantal toepassingen die het leven binnenshuis aanzienlijk veraangename(n) of veiliger maken. Het is een kleine selectie, want de mogelijkheden zijn enorm. Gordijnen die vanzelf sluiten als het donker wordt (en natuurlijk weer open gaan als het licht wordt); verlichting die automatisch aan gaat als er mensen binnen zijn; airco die u vanuit de auto alvast aanzet; een 'alles-uit'-schakelaar bij uw voordeur bijvoorbeeld. Dat bleek ook tijdens de Nationale Dag Domotica & Slim Wonen die eind 2007 in Eindhoven werd gehouden op initiatief van de stichting Smart Homes, het Nationaal Kenniscentrum Domotica & Slim Wonen. Daar liet een groot aantal organisaties zien wat er allemaal mogelijk is als het gaat om huisautomatisering.

Beveiliging

De Nederlandse woningen zijn kennelijk een aantrekkelijke prooi, zo blijkt uit de statistieken. Een woning krijgt gemiddeld

eenmaal per zeven jaar met inbraak te maken. Dat vraagt om maatregelen. U hebt heel veel keus, want een simpele alarminstallatie is bij iedere bouwmarkt te koop. De vraag is of ze effectief zijn: een goede alarminstallatie moet in elk geval enkele bewegingsmelders bevatten. Als zo'n melder een beweging registreert, stuurt hij een melding naar uw alarmcentrale. Die zorgt ervoor dat de verlichting aangaat, de gordijnen opengaan en de alarmmeldcentrale een bericht krijgt. Desgewenst ontvangt u ook een bericht op uw mobiele telefoon, mét beelden! De meeste inbrekers zoeken hun heil dan wel elders.

U kunt met domotica ook veel doen om ongewenst bezoek te voorkómen. Zo kunt u ervoor kiezen om uw deuren automatisch te laten sluiten. Vergeten kan dan niet meer. Aanwezigheidsimulatie is ook een mogelijkheid: uw gordijnen en zonwering gaan op gezette tijden open en dicht en de verlichting gaat automatisch aan en uit. Wilt u het nóg geavanceerder? Domotica kan er ook voor zorgen dat er 'schaduw(en)' over uw interieur vallen en dat er geluiden klinken.

Brandpreventie

Veiligheid betekent ook: brandpreventie. Nieuwbouwwoningen worden standaard voorzien van rookmelders: dat is verplicht volgens het Bouwbesluit. In een woning die is uitgerust met domotica, krijgen de rookmelders extra functies: ze zorgen ervoor dat de verlichting wordt ingeschakeld, dat niet-noodzakelijke apparatuur wordt uitgeschakeld en dat deuren worden geopend voor hulpdiensten (die door de melder zijn gewaarschuwd). Natuurlijk gaan de deuren pas open als de bewoner zeker weet dat er een noodsituatie is.

Toegankelijkheid

Uw auto is misschien beter uitgerust dan uw woning als het gaat om comfort en veiligheid. U hebt een afstandsbediening voor het slot en de portieren sluiten wellicht automatisch als u voor een verkeerslicht wacht. Die mogelijkheden zijn er ook voor uw woning. Appartementencomplexen beschikken vaak over een elektrische sluitplaat: u drukt op de knop en de toegangsdeur beneden gaat open. Als er een nachtslot is, dan lukt dat niet meer. Bovendien zijn veel dagsloten gemakkelijk te openen met een ijzerdraadje, en dan is uw veiligheid niet bepaald gegarandeerd. Een betere oplossing biedt een intelligent slot, dat niet werkt met een knopje maar met een 'elektronische sleutel'. U hebt dan naast (of in plaats van) uw gewone sleutel een kleine afstandsbediening, die er uitziet als een autosleutel. Angst voor verliezen is niet nodig: de 'sleutel' is eenvoudig te blokkeren en u maakt gewoon een nieuwe aan. Sommige elektronische sleutels beschikken over een zendertje, zodat u de deur van een paar meter afstand kunt openen. Daarvoor hoeft u niet eens op een knop te drukken: het dragen van de 'sleutel' is voldoende. Handig als u beladen met boodschappen voor de deur staat. Als u eenmaal binnen bent, gaat de deur vanzelf op het nachtslot. Dat vergeet u dus nooit meer. Bent u zelf niet thuis, maar wilt u wel iemand binnen kunnen laten? Met uw computer maakt u verbinding met de domotica in huis. U klikt op 'deur' en de deur gaat open. Uw installateur zorgt er natuurlijk voor dat het systeem beveiligd is.

Keuken en bad

In het verleden was de keuken voor veel mensen een plek om te koken, af te

wassen en misschien snel een boterham naar binnen te schuiven. In veel woningen is de keuken nu dé plaats om met de andere gezinsleden samen te komen, en om vrienden en familie te ontvangen voor een gezellig etentje. Thuis etentjes organiseren wordt steeds populairder. Dat vraagt om design-meubelen en goede apparatuur. En ook steeds meer om domotica. Een scherm in de keuken is niet alleen bedoeld om tv te kijken of de e-mails te checken: het meldt ook of er files te verwachten zijn. De persoon die het huis verlaat, kan even een berichtje plaatsen voor degene die nog slaapt: het vuilnis moet naar buiten! Het kan nóg mooier (en dat wordt het in de toekomst ook): een computer zorgt ervoor dat u exact weet wat u nog in voorraad hebt en wellicht ook of de producten in de koelkast nog niet 'over de datum' zijn. Dat weet de computer dankzij de streepjescode op de producten. Wilt u wat ideeetjes voor de avondmaaltijd? Ook dat verzorgt het systeem voor u. Het weet immers precies wat u in huis hebt. En natuurlijk wordt u ook stap voor stap verteld hoe u het gerecht klaarmaakt. De oven verwarmt zichzelf desgewenst alvast voor, en als alles klaar is, 'kijkt' de computer even welke producten aangevuld moeten worden in de voorraad. Het boodschappenlijstje wordt

meteen doorgegeven aan de supermarkt van uw keuze.

Natuurlijk vindt u de informatie die het scherm in de keuken gaf, ook in de badkamer: iedereen moet immers op de hoogte zijn van zaken als filemeldingen en dergelijke. Is een bad voor u vooral ontspanning? Dat is nog niets vergeleken met het bad van de toekomst: daarin kunt u ook stomen, gemasseerd worden en zelfs een zonnebad nemen. Vanzelfsprekend zorgt een computer ervoor dat het water precies warm genoeg is en dat uw favoriete badkamermuziek uit de speaker klinkt. Ultieme ontspanning!

Airco en meer

Centrale verwarming heeft vrijwel iedereen, maar in een warme zomer is verkoeling ook wel prettig. Steeds meer mensen willen een goede klimaatinstallatie in huis. Moderne airconditioners kunnen koelen én verwarmen. Met één systeem regelt u het hele jaar door de temperatuur in uw woning. En dat is nog niet alles: de airco zorgt ook voor bevochtiging, ontvochtiging en voor ventilatie. Binnenklimaat is immers méér dan warmte of verkoeling.

Als een kamer wordt verwarmd, droogt de lucht meestal uit. Dat leidt tot een droge huid, keelpijn,

verkoudheid en andere nariigheid. Als het warm is, is een hoge luchtvochtigheid ook niet prettig: veel mensen krijgen het dan benauwd. Er zijn 'alleskunnners' op de markt die kunnen koelen, verwarmen, bevochtigen, ontvochtigen, ventileren en reinigen. En ze zijn ook nog eens fluis-terstil én energiezuinig. De airco's die u wellicht kent uit hotels in warme streken en die een oorverdovend geluid maken, zijn niet te vergelijken met deze nieuwe systemen.

De nieuwe airco bestaat uit een binnen- en een buitendeel. Het buitendeel wordt netjes weggewerkt en absorbeert vocht uit de buitenlucht, die naar binnen wordt gevoerd. Uitlaatgassen en onaangename geuren worden buiten al uit de lucht gehaald. In het binnendeel worden stof en pollen verwijderd. Er is geen watertank. Er hoeft dus geen water te worden aangevuld en over woekerende bacteriën hoeft u zich geen zorgen te maken.

In de zomer wordt droge, koele lucht met warme lucht gemengd en daardoor ontstaat een aangename droge lucht. Zo wordt overmatige koeling voorkomen. Ventileren is ook makkelijk: de ramen hoeven er niet eens voor open. Er is al een systeem dat een gemiddelde kamer binnen twee uur kan vullen met verse lucht.

Voor meer informatie over deze moderne airco's: www.daikin.nl.

Contact!

Communicatie wordt steeds belangrijker: u ziet dat op straat, in de trein en in de supermarkt. Sommige mensen lijken vergroeid met hun mobiele telefoon. Een vaste telefoonaansluiting met draadloze DECT-telefoon biedt nog steeds veel voordelen: zo is deze telefoon ook te gebruiken als afstandsbediening voor uw huiselektronica, zoals de verlichting en de toegangsdeur. De groep mensen voor wie communicatie niet zo vanzelfsprekend is, groeit snel: senioren. Eenzaamheid onder ouderen is een bekend probleem: af en toe een telefoontje van de familie is wel een heel mager alternatief voor een live gesprekje. Er zijn nóg ernstiger situaties: ouderen die gevallen zijn en de deur of telefoon niet kunnen bereiken om iemand te waarschuwen. Ook voor die problemen biedt domotica uitkomst: TeleZorgSupport BV (www.telezorgsupport.nl) biedt o.a. Telecontact. Daarmee kunnen mensen thuis mét beeld en geluid contact maken met (klein)kinderen, andere familie en vrijwilligers. Bij al die mensen moet dan wel Telecontact worden geïnstalleerd. Als dat eenmaal is gebeurd, kunnen alle betrokkenen met elkaar praten, elkaar zien; kortom: binnenkomen in elkaars woning. De oudere kan via de vertrouwde tv (waarop een kleine camera is gemonteerd) op elk gewenst moment contact maken met degene die hij/zij graag wil spreken en zien. Dat werkt naar twee kanten: ouderen voelen zich minder eenzaam en de familie hoeft zich geen zorgen te maken: ze zien immers zelf hoe het met opa of oma gaat.

Fun-toepassingen

Domotica heeft vaak de naam alleen interessant te zijn voor toepassingen in

de zorg. Tijdens de domoticadag bleek overduidelijk dat huisautomatisering ook kan zorgen voor meer plezier in het leven. Vakantiekiekiejes kijken met om de beurt het zware fotoalbum op schoot? Dat hoeft niet meer: u bekijkt de foto's gewoon op de tv. Audio, video en pc krijgen steeds meer met elkaar te maken. De muziek van uw keuze zit in uw pc en foto's maakt u met uw telefoon. Nadeel van dat alles is wel dat er steeds hogere torens in uw woonkamer verrijzen. Domotica maakt daar een eind aan omdat alles in één systeem kan worden geïntegreerd. U maakt van uw woonkamer een thuisbioscoop: de gordijnen gaan automatisch dicht, het licht wordt gedimd, het projectiescherm komt uit het plafond tevoorschijn. Als de dvd-speler begint, kunt gaan genieten. Vindt u het vervelend dat u die mooie cd niet kunt horen als u naar de keuken gaat om koffie te zetten? Dan zorgt domotica ervoor dat de cd in het hele huis te horen is. Of wilt u juist in de slaapkamer andere muziek dan in de keuken? Ook dat valt simpel te regelen.

Kabels, kabels en nog meer kabels

Veel apparatuur: schitterend. Zeker als het allemaal goed werkt. Er is één belangrijk nadeel: uw woning ligt al snel vol met kabels van allerlei formaat. Veel plinten zijn 'bekleed' met telefoonkabels en de ADSL-aansluiting moet ook een plaatsje krijgen. In veel woningen liggen daarnaast grote hoeveelheden contactdozen, wat de zaak niet veiliger maakt. U komt immers bijna altijd stopcontacten tekort. Er zijn inmiddels diverse producenten (van Nederlandse bodem) die daarvoor een oplossing bieden: u kunt de kabels en aansluitingen wegwerken in de plinten of kiezen voor een systeem waarbij de wandcontactdozen extra functies krijgen. Dat laatste doet Elux (www.elux.nl) met het gelijknamige installatieconcept, dat flexibiliteit biedt door de dubbele infrastructuur. Naast het elektriciteitsnet wordt een tweede buizennetwerk aangebracht in de woning, bestemd voor alle mogelijke toepassingen van zwakstroom: kabeltelevisie, internet, telefoon, maar ook videfoon,

bewegingsmelders, alarm, zorg op afstand en commando's voor huisautomatisering. Met dit flexibele systeem wordt de bewoner een hoge mate van comfort en veiligheid geboden. Investeringshoeven pas te worden gedaan als ze echt nodig zijn, en hak- en breekwerk is niet meer nodig. Een mens- en toekomstvriendelijke oplossing dus.

Een andere oplossing is het intelligente plintstelsel van KISS (Komfort Installatie SyStem; www.kisshome.nl), waarbij alle bekabeling voor elektriciteit, data, telecom, huisautomatisering, tv en radio en zelfs glasvezel in een plintstelsel langs de wanden loopt. Met KISSabiliteiten kunnen zelfs 500 functionaliteiten in het systeem worden geïntegreerd. Extra stopcontacten en afstandsbedieningen kunnen zonder moeite worden ingepast, meldt de producent. Het Kabelweg-systeem (www.kabelweg.nl) bestaat uit aluminium plintgoten in de wand en kabelkozijnen bij deuropeningen. Kabels, stopcontacten en andere aansluitingen worden in een plintgoot aangebracht.

Klaar voor de toekomst

Kenmerkend voor alle systemen is dat ze zijn voorbereid op de toekomst. Met name bij een onderwerp als huisautomatisering blijkt vaak dat veel mensen het nut ervan pas inzien als ze bij burens of familie hebben ervaren hoe comfortabel het is. Dan is het handig als nieuwe toepassingen zonder moeite kunnen worden geïntegreerd. Met dat doel zijn ook de zogenaamde scenarioschakelaars ontwikkeld: op maandag kiest u ervoor om met één handeling alle lichten tegelijk in uw huis te doven; op dinsdag wilt u dat de rolluiken meteen ook dichtgaan; op woensdag wilt u ze openlaten maar wel meteen de verwarming uitzetten. Dat alles kan worden geprogrammeerd. In die programmering zit vaak het verschil als het gaat om gebruiksvriendelijkheid: sommige installateurs leveren afstandsbedieningen met imposante aantallen knoppen (die de gebruikers al snel de moed ontnemen om ermee aan de slag te gaan). Anderen verstaan de kunst om hun afstandsbediening uiterst gebruiksvriendelijk te maken. In alle gevallen geldt: laat u goed voorlichten en geef aan wat u van het systeem verlangt. Producenten zijn erop gebrand om producten te maken die aansluiten bij de consumentenwensen. 'Luisteren naar de consument' wordt voor hen steeds belangrijker, want alleen dan kan domotica echt de vlucht gaan nemen die ze verdient.

Meer informatie

Het aantal domotica-toepassingen is gigantisch en het aantal leveranciers is ook heel groot. Alle mogelijke informatie krijgt u als u contact opneemt met www.smart-homes.nl.